

Dosarul nr. 2ra-1284/22
2-22007590-01-2ra-13092022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. E. Pșenița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Breguța împotriva Ecaterinei Gromațchi cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu și a fost menținută hotărârea din 30 martie 2022 a Judecătoria Edineț, sediul Central,

constată:

La data de 18 ianuarie 2022, Zinaida Breguța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Gromațchi cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 12 noiembrie 2021 a depus o plângere la Inspectoratul de Poliție Edineț împotriva vecinei sale Ecaterina Gromațchi, domiciliată în s. XXXXX, care de mai mult timp a numit-o cu cuvinte necenzurate. De asemenea, pârâta aruncă deșeurile și gunoiul de la ea din gospodărie în gospodăria reclamantei, fără niciun motiv.

A susținut că a încercat să soluționeze litigiul pe cale amiabilă și a comunicat despre faptele pârâtei soțului acesteia pentru a o influența, însă, fără nicio schimbare. Cuvintele murdare adresate ei personal, cât și familiei sale, au ajuns până la culmea minciunilor și a ponegririi. Aceste cuvinte lezează drepturile ei și ale familiei sale, lezează demnitatea și onoarea ei, cât și ale fiecărui membru al familiei.

A menționat că potrivit procesului-verbal de audiere a contravenientului pe cauza contravențională, pârâta și-a recunoscut vina integral. Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 23 noiembrie 2021, Ecaterina Gromațchi a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că în timpul unui conflict, pe parcursul lunilor octombrie – noiembrie 2021, a numit-o cu cuvinte necenzurate.

Zinaida Breguța a invocat că Ecaterina Gromațchi, prin acțiunile sale ilegale, i-a cauzat prejudiciu moral în sumă de 20 000 de lei, sumă pe care o consideră necesară pentru a-i reabilita starea emoțională ce i-a fost dezechilibrată și reprezintă o satisfacție echitabilă conform art. 41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind o compensare suficientă, echitabilă și nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat.

A precizat că aproximativ de fiecare dată când trece pe lângă gardul pârâtei și aceasta este în curte și o observă, o numește cu cuvinte necenzurate și o înjură, motiv din care are frică să treacă pe lângă gardul ei.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul Ecaterinei Gromațchi în beneficiul său a sumei de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 30 martie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat de la Ecaterina Gromațchi în beneficiul Zinaidei Breguța suma de 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție și suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. Totodată, s-a încasat de la Ecaterina Gromațchi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 de lei.

La data de 30 martie 2022 Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 martie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu și a fost menținută hotărârea din 30 martie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a reținut că prima instanță, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, care guvernează raportul juridic litigios, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe prezentate de părți, întemeiat a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii formulate de Zinaida Breguța.

Instanța de apel a menționat că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 23 noiembrie 2021, Ecaterina Gromațchi a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că în timpul unui conflict, pe parcursul lunilor octombrie – noiembrie 2021, a numit-o pe Zinaida Breguța cu cuvinte necenzurate. În cadrul procesului contravențional, Zinaida Breguța a fost recunoscută în calitate de parte vătămată.

În contextul celor expuse, instanța de apel a conchis că Ecaterina Gromațchi, acționând în mod ilicit față de reclamantă și numind-o cu cuvinte necenzurate, i-a cauzat ultimei un prejudiciu moral, fiind pasibilă de răspunderea de daune menționate

în prevederile art. 2036 și art. 2037 din Codul civil. Prin urmare, instanța de fond, ținând cont de urmările acțiunilor ilegale ale pârâtei Ecaterina Gromațchi asupra stării de bine a reclamantei, care a suferit un disconfort psihic, stare de stres și umilință, corect a stabilit că suma de 20 000 de lei cu titlu de daună morală pretinsă de reclamantă, ar reprezenta o compensație exagerată ce nu derivă din realitatea produsă, suma de 2000 de lei fiind rezonabilă și echitabilă.

La data de 08 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a luat în considerație toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și a aplicat eronat analogia legii, fără a analiza toate probele pe caz.

Reprezentantul recurentei a indicat că disconfortul emoțional pe care l-a suportat și îl suportă în continuare Zinaida Breguța trebuie să fie recuperat, deoarece a fost umilită, a fost nevoită să apeleze la organele de drept și să adune materialele de la Inspectoratul de Poliție Edineț, a irosit timpul pentru a-și face dreptate, i-a fost perturbat echilibrul stării emoționale, fiind purtată pe drumuri, a primit o doză de emoții negative, care urmează a fi compensate prin echivalent bănesc. Prin toate cele sus-menționate se constată diminuarea calității vieții pe perioada cât a trebuit să umble pe drumuri pentru a-și reabilita bunul nume și reputația.

A afirmat că suma de 20 000 de lei este necesară pentru reabilitarea stării emoționale a recurentei, care a fost dezechilibrată. La aprecierea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral trebuie să se ia, de asemenea, în considerație jurisprudența CtEDO. Spre exemplu, Curtea a criticat compensările acordate de către instanțele italiene și poloneze care au fost substanțial mai mici decât sumele acordate de către aceasta în cauze similare. În detrimentul celor spuse, sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate.

Referitor la cheltuielile de judecată suportate pentru acordarea asistenței juridice, reprezentantul recurentei a invocat că acestea urmează a fi compensate integral din contul intimitei, deoarece cheltuielile efectuate au fost reale, necesare și raționale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 07 iunie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei Zinaida Breguța la data de 08 august 2022 și a fost recepționată la 15 august 2022 (f.d. 94, 93).

Astfel, recursul, declarat la 08 august 2022, este în termen.

La 13 septembrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimitei Ecaterina Gromațchi, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 116, 118).

Prin referința depusă la 21 septembrie 2022, Ecaterina Gromațchi, reprezentată de avocatul Gabriela Moldovan, a solicitat respingerea recursului declarat de Zinaida Breguța.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Zinaida Breguța, reprezentată de avocatul Cristina Lungu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic